

LA CONTAMINACIÓ LUMÍNICA

El 13 de juny de 1995, l'Agrupació Astronòmica d'Osona va remetre una circular als seus associats que, en el punt 6è, deia textualment: "L'Agrupació Astronòmica de Figueres ha pres la iniciativa d'endegar una campanya en defensa de la foscor del cel, és a dir, de la seva qualitat per a l'observació astronòmica. És notori que en moltes vies públiques i urbanitzacions han proliferat llums i fanals en forma de bola o sense pantalles protectores adequades que dirigeixen el flux lluminós cap a terra i que produeixen un malbaratament de l'energia, una gran difusió de llum en totes direccions, o sigui una contaminació lluminosa que dificulta i fins i tot arriba a impedir l'observació del cel. Una de les accions d'aquesta campanya consisteix a signar i trametre la carta que us adjuntem a la Secretària d'Estat de Medi ambient ..."

A la ponència que l'Agrupació Astronòmica d'Osona va presentar al Congrés de Cultura de la Comarca d'Osona el 25 de gener de l'any passat, es va remarcar la necessitat de desenvolupar una campanya per a la defensa del cel fosc. La proposta era i és simple: es tracta senzillament de tirar la llum cap avall i no cap amunt, o sigui il·luminar tan sols el nivell on hi ha els usuaris. Aquest principi tan simple repercuteix en un menor consum d'energia i, per tant, en un sensible estalvi econòmic.

Aquella iniciativa de l'Agrupació Astronòmica de Figueres, ara ja la podem quantificar: representa un estalvi de 15 milions de pessetes a l'any a la ciutat de Figueres, segons un article publicat a la revista "Tribuna de Astronomia" del passat mes de febrer.

L'Agrupació Astronòmica de Madrid ha creat el "Grup del cel fosc" que ha fet un estudi sobre la contaminació lluminosa d'aquella ciutat i que, des de 1992, segons el regidor responsable de l'enllumenat públic, Madrid s'ha convertit en la ciutat més il·luminada d'Europa i, en 5 anys, de 200.000 punts de llum ha passat a 300.000, sobre tot amb globus de polietilè (els més barats) i això ha fet, segons el "Grup del cel fosc" que molts carrers tinguin nivells d'il·luminació fins a quatre vegades superiors als recomanats per les normes de zones de vianants. Aquesta malversació representa que cada família ha d'aportar unes 10.000 pessetes en concepte de consum i manteniment bàsic.

L'Agrupació Astronòmica de Manresa, juntament amb altres entitats ciutadanes, van demanar a l'Ajuntament la substitució de fanals esfèrics per fanals direccionals perquè no enviïn la llum al cel, i també una disminució de la potència. L'Ajuntament va redactar un informe sobre la problemàtica de la contaminació lumínica i l'estalvi energètic en l'enllumenat públic de Manresa. Aquest pla d'adequació de l'enllumenat públic es realitzarà en un termini de 10 anys i es preveu un estalvi global de consum elèctric d'un 35% aproximadament.

L'Agrupació Astronòmica d'Osona va acordar en la seva última assemblea general de socis, el passat mes de febrer, insistir en la campanya per a un cel fosc, i ja s'ha fet gestions amb el regidor de governació sr. Cervera que s'ha interessat pel tema i una primera mesura s'ha vist reflectida en la remodelació de la plaça de don Miquel de Clariana, on s'ha tingut en compte el disseny dels nous fanals. És d'esperar noves iniciatives i un estudi que permeti tenir un cel fosc estalviant diners. Ens hi apuntem.

Josep Sala Orri
Agrupació Astronòmica d'Osona
(publicat a El 9 Nou el 30 de març de 1998)